

Experiència seleccionada en la modalitat de comunicació audiovisual

DADES DEL CENTRE

Codi del centre 08053303

Nom del centre INS Dr. Trueta

Localitat El Prat de Llobregat

TÍTOL

Aprenem història caminant amb el poble gitano

BREU RESUM DE LA PRÀCTICA

A partir de les arrels del poble gitano, caminar per la zona indopaquistanesa per veure les aportacions a la història d'aquella zona, tant històriques com culturals o religioses, etc. per comparar amb d'altres estudiades -reforçant aspectes comuns i veient diferències- com Egipte, Roma, Grècia o l'Alta Edat Mitjana dels mateixos temps.

Fer-ho amb activa participació de l'alumnat aprofitant recursos diferents, entre ells la pissarra digital de l'aula que facilita el treball cooperatiu i reforça l'autoestima de l'alumnat.

DESCRIPCIÓ

Curs acadèmic 2008-2009

Punt de partida Poc treball individual i moltes dificultats pel cooperatiu -incrementades per l'absentisme i les diferències que s'obren entre els que venen i els que no a classe.

Desinterès per les matèries -en aquest cas específicament per les socials- Cap esforç en la feina per casa -deures.

Objectius Veure la història des de les pròpies arrels, donant-li valor de coneixements i aportacions universals, per a repassar el currículum de 2n des d'aquesta vessant. Treballar similituds i diferències amb d'altres estructures socials estudiades.

Conèixer l'origen i creences d'altres religions -hinduisme, budisme...- i la seva incidència cultural i social -p.e. castes i incidència en la pròpia història del poble gitano.

Generalitzar la pròpia història per apropar-se a d'altres grups socials marginats o perseguits - p.e. respecte els moviments migratoris actuals-

Normalitzar al currículum la incorporació dels fets que guarden relació amb el poble gitano -pel que fa a aquesta proposta, a partir de l'època dels reis catòlics-, no com específica de la seva història sinó com a part dels fets que estudiem de la història de tots.

Des del punt de vista metodològic avançar en la necessitat del treball individual, i introducció en el cooperatiu a partir de parelles i exposicions davant la classe amb la pissarra digital. També de combinació de les diferents intel·ligències dels alumnes oferint treballs tant manipulatius, com d'expressió oral, escrita o presentació amb TICs. Facilitar la feina a casa -deures- per l'interès que tenen.

*Desenvolupament de
l'experiència*

- Presentació del tema i els objectius en la pissarra digital (p. 2).
- Diàleg de què en saben dels orígens i perquè. Deducció col·lectiva dels fonaments de la hipòtesi: raons lingüístiques, genètiques i situació geogràfica. (p. 3 i 4).
- Presentació en pps de la civilització de la Vall de l'Indus (p. 5). Exercicis per parelles. Correcció col·lectiva en la pissarra digital pels propis alumnes (p. 6).
- Elaboració d'un segell amb linòleum (p. 6).
- La civilització indopaquistanesa. Invasió ària. L'Índia Vèdica. Hinduisme i Budisme. Les castes. Pintura d'un mandala (p. 7 i 8)
- Del sànscrit al romaní (*JClíc* individual i posada en comú en la pissarra digital). Visualització dels flash del kathak i el flamenc: comparació per parelles. Llistat col·lectiu a la pissarra digital. (p.9 i 10)
- Presentació de l'èxode i les possibles raons. Arribada a Europa: rutes i condicions. (p.11)
- Audició de *El Lebrijano* (*No les temblaron las manos* i *Mando que en sesenta días*). Comentari col·lectiu. (p.13)

Conclusions: aportacions d'aquesta cultura a la Història Universal. Elaboració per parelles i en gran grup a la pissarra. (p.16)

Les referències són a pàgines del *Notebook* l'enllaç del qual és <http://blocs.xtec.cat/pdid206/2009/03/18/caminem-amb-el-poble-gitano/> o a través del web de l'INS Dr. Trueta: <http://www.xtec.cat/iestruetaprat/>

*Treball competencial
(metodologia/
tipologia d'activitats
/organització social)*

- Integració de coneixements (incorporant aspectes de diferents àrees: llengua, música, geografia, plàstica i art i història) i recursos tant de les TIC -individuals de petit i de gran grup- com manipulatius de taller -elaboració de segells, pintats de mandales- o jocs d'atenció -laberints, sopes de lletres, etc...
- Es treballa de forma conjunta amb els continguts conceptuals, procedimentals i actitudinals.
- Els aprenentatges connecten amb els interessos de l'alumnat.
- S'avança en l'autonomia dels i les alumnes, complementant el treball individual i el treball cooperatiu, facilitant que els companys i companyes s'ajudin entre si i es gestioni el treball en grup de forma cooperativa amb exposicions col·lectives, i respectant els diferents ritmes d'aprenentatge.

Temporització

8 sessions -4 setmanes- que venen detallades en el *Notebook* referenciat més amunt.

<i>Recursos humans i materials</i>	<p>2 professores a l'aula. Aula amb pissarra digital i taller</p> <p>L'experiència no està acabada, però els resultats estan sent molt bons. L'interès ha pujat i les comparances amb les altres societats estudiades ajuda que uns o altres recordin elements i es reforcin els conceptes. El que la majoria de les classes comencin amb jocs d'atenció durant els primers 5-10 minuts ajuda a centrar els alumnes.</p>
<i>Valoració i conclusions</i>	<p>La variació de material està anant be i el que la majoria de les vegades cada feina comenci i s'acabi en una sessió també. A la següent només es recopila el que s'havia vist i ho fan els propis alumnes.</p> <p>L'existència de treball en paral·lel pels absentistes va bé, perquè facilita que el ritme no es talli, i al contrari, que aquests s'incorporin a ell. No crec que es pugui fer amb aquest alumnat en una hora en què estigués un sol professor/a en la classe.</p>
<i>Documentació complementària</i>	<p>Està tota -fins la d'ampliació- incorporada en els annexos del propi Notebook l'enllaç del qual és: http://blocs.xtec.cat/pdid206/2009/03/18/caminem-amb-el-poble-gitano/</p>
<i>Aspectes innovadors</i>	<ul style="list-style-type: none"> - Canviar el punt de vista per l'estudi de la història, trencant amb l'eurocentrisme habitual, que en aquest cas a més porta al reconeixement de les pròpies arrels. - Visió global amb varietat de mitjans - Inici del treball cooperatiu i la col·laboració entre l'alumnat.
<i>Eficiència</i>	<p>Crec que és alta pel que fins ara s'ha vist, però caldrà esperar a acabar l'experiència.</p>
<i>Criteris d'avaluació</i>	<p>S'avalua: participació a classe diària -individual i de grup-; deures; autoavaluació; dossier; segell acabat i examen. La participació i els deures es converteixen en una nota cadascuna decidida entre les dues professores que fan mitjana amb el dossier, el segell i l'examen, de manera que es poden compensar les diferents habilitats de l'alumnat. L'autoavaluació si està raonada puja aquesta mitjana.</p> <p>Pels absentistes que hagin faltat més de 4 sessions -la meitat-, s'avaluen amb les fitxes que hi ha per ells, la participació que hagin pogut tenir i l'examen, tot sabent que la seva nota no té res a veure amb la resta ja que en general difícilment han fet cap treball col·lectiu.</p>

MILLORES

L'experiència no està acabada, però els resultats estan sent molt bons. L'interès ha pujat i les comparances amb les altres societats estudiades ajuda que uns o altres recordin elements i es reforcin els conceptes. El que la majoria de les classes comencin amb jocs d'atenció durant els primers 5-10 minuts ajuda a centrar els alumnes.

La variació de material està anant be i el que la majoria de les vegades cada feina comenci i s'acabi en una sessió també. A la següent només es recopila el que s'havia vist i ho fan els propis alumnes.

S'està aconseguint:

- Més interès per la matèria.
- Més treball individual –a classe i a casa-
- Treball cooperatiu per parelles
- Exposicions de cada parella davant la classe –superació de vergonyes i baixa autoestima-
- L'existència de treball en paral·lel pels absentistes va bé, perquè facilita que el ritme no es talli, i al contrari, que aquests s'incorporin a ell.

AUTORIA DE L'EXPERIÈNCIA

Coordinació M. Esther del Alcázar i Fabregat

Professorat implicat M Esther del Alcázar i Rosa Méndez

CONTACTE

Nom i cognoms M Esther del Alcázar i Fabregat

Telèfon 677974798

Unitat INS Dr. Trueta (El Prat de Llobregat)

